

- In het DPO 2022 zijn innovatie en duurzaamheid als separate thema's geïntroduceerd. Bij een toenemend aantal projectbladen zijn daarom paragrafen over innovatie en/of duurzaamheid opgenomen, voor zover de projecten daar aanleiding voor geven.
- De projectbladen bij onderstaande projecten zijn tot aan de drukversie nog geactualiseerd:
  1. Projectblad Defensie Operationeel Kleding Systeem (DOKS): de Kamer is in februari 2023 met een Stand-van-zakenbrief geïnformeerd over een vertraging van het project DOKS met één jaar om de twee potentiële leveranciers de gelegenheid te bieden aan de gestelde eisen te voldoen. Beide leveranciers hebben eind juli de nieuwe kledingsets aangeleverd. Om de kwaliteit zeker te stellen worden deze kledingsets opnieuw aan draagtesten onderworpen. De beoordeling van deze kledingsets zal de tweede helft van 2023 in beslag nemen.
  2. Defensiebrede Vervanging Operationele Wielvoertuigen (DVOW): het contract voor de levering van circa 500 voertuigen voor de Luchtmobiele Brigade is in de zomer door *lead nation* Duitsland met leverancier Rheinmetall getekend. Alle voertuigen -500 voor Nederland en 1000 voor Duitsland- worden in Nederland geassembleerd bij Rheinmetall in Ede en VDL-*special vehicles* in Veldhoven en/of Born. In 2024 worden de eerste voertuigen voor het binationale test- en verificatietraject geleverd. Over de uitkomsten wordt de Kamer – conform toezegging- via het DPO geïnformeerd. Serielevering van de voertuigen is voorzien van 2025 tot en met 2029.
 Als interim-voorziening heeft Defensie eind 2022 een contract met Defenture getekend voor levering van 41 Vector voertuigen voor SOF-support taken van de Luchtmobiele Brigade. De serielevering hiervan is voorzien vanaf Q1 2024.
 Defensie heeft in 2020 het contract getekend met *Defenture* voor de ontwikkeling en levering van militaire diesel quads (MDQ). In het kader van het "single type of fuel"-concept heeft Defensie besloten dit deelproject als innovatieve ontwikkelopdracht aan te besteden. De totale leveringsomvang is ongeveer 300 stuks van dit type voertuig. Dit project loopt extra vertraging op. Defenture werkt aan een herontwerp en een bijgestelde planning.
  3. Vervanging Medium Power Radars in Wier en Nieuw Milligen: Het projectblad is geactualiseerd, de kernboodschap is in lijn met de op 7 september verzonden Kamerbrief 'Continuïteit radardekking en interim maatregelen' (Kenmerk BS2023017144).
 In het DPO wordt gerapporteerd dat verschillende factoren hebben geleid tot vertragingen in de vervanging van beide radarstations, waardoor het niet meer mogelijk is om de overgang van de oude naar de nieuwe radarstations volledig op elkaar aan te laten sluiten. Het MPR-radarstation in Noord-Nederland is reeds vervangen door een SMART-L radarstation. Dit radarstation wordt tijdelijk uit gebruik genomen om geluid-reducerende maatregelen te realiseren. Met interim maatregelen blijft voorzien in een basis radardekking in het noordelijk verantwoordelijkheidsgebied. Het SMART-L radarstation in Zuid-Nederland neemt, volgens planning vanaf eind 2026, de taak van het MPR-radarstation over. Voor het garanderen van radardekking in Zuid-Nederland treft Defensie interim maatregelen en doet het onderzoek naar aanvullende interim maatregelen. Defensie is in contact met belanghebbenden in de omgeving van de verschillende locaties en heeft hen geïnformeerd over de plannen voor de bewaking en beveiliging van het Nederlandse luchtruim.
  4. Maritieme projecten (diverse projectbladen): bij de maritieme projecten wordt bij het project voor voertuigen voor de mariniers (*Future Littoral All-Terrain Mobility Band Vagn*, FLATM-BV) gemeld dat samenwerking met Zweden niet tot stand is gekomen. De D-brief over het project is voorzien voor 2024. Bij de vervanging van de hulpvaartuigen is meer tijd nodig voor de voorbereiding van de aanbesteding. Dit hangt ermee samen dat Defensie voor het eerst bij een maritiem project niet alleen de verwerving maar ook de instandhouding gaat contracteren. Hierdoor wordt de D-brief in 2025 verzonden in plaats van in 2024. Bij het

project voor de vervanging van de Goalkeeper (*Close-in Weapon system*) meldt het DPO dat het JSS niet meer in 2025, maar later wordt voorzien van de nieuwe systemen vanwege de complexiteit van het project en langere levertijden van de industrie. De groei in investeringen in maritiem materieel komt duidelijk naar voren in dit DPO, met als blikvanger de aanschaf van de Tomahawk (Verwerving *Maritime Strike*) voor de onderzeeboten en de LC-fregatten, en straks de vervangers van deze schepen. D-brieven zijn voor volgend jaar voorzien – naast de vervanging van de onderzeeboten, waarover het DPO niet rapporteert - over Verwerving *Maritime Strike*, de eerdergenoemde vervanging van de Goalkeeper (*Close-in Weapon System*), de integratie van de ESSM Block 2 op de LC-fregatten, en de eerdergenoemde FLATM-BV. De bouw van de ASW-fregatten is in gang gezet met de ondertekening van de twee belangrijkste contracten, eind juni. De projectinformatie in de maritieme bladen is -met oog op de onderlinge afhankelijkheden- op elkaar afgestemd.

Toelichting

Financiële overwegingen

Er zijn geen financiële consequenties verbonden aan het DPO. De projecten in het DPO zijn DLP-gedekt. IRF adviseert om vanaf DPO 2024 'projectplanning' als 'instroomplanning' weer te geven om het onderscheid tussen fysieke instroom van materieel en betalingsjaren (financiële verplichtingen) te verduidelijken.

Juridische overwegingen

Er is geen sprake van juridische overwegingen

Communicatie

DCO is onderdeel van het redactieteam. Het DPO wordt op www.defensie.nl gepubliceerd.

Context

- Het DPO kijkt terug en geeft een actuele weergave van projecten die in uitvoering gegeven zijn, met speciale aandacht voor significante wijzigingen op de criteria product, tijd of geld. De criteria hiervoor worden uitgewerkt in de inleiding van de rapportage.
- In het DPO is de informatie gevat die voorheen in de Voortgangsrapportage IT werd vermeld en bij vastgoed is deels informatie opgenomen zoals eerder in de Vastgoedrapportage vermeld.
- Vanwege separate afspraken in het kader van de Regeling Grote Projecten met de Tweede Kamer zijn de projecten "verwerving F-35", "Vervanging onderzeebootcapaciteit" en "Grensverleggende IT (GrIT)" uitgezonderd van het DPO.
- De indeling van het DPO in hoofdstukken is aangepast aan de indeling van het defensiematerieel-begrotingsfonds (DMF) en de projectbeschrijvingen zijn zoveel mogelijk in lijn gebracht met elkaar. De stand van verzonden Kamerbrieven m.b.t. nieuwe projecten wordt op het laatst mogelijke moment voor het drukken nog geverifieerd.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

- Persoonsgegevens van de steller en ondertekenaar worden gelakt vanwege bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

DE PLAATSVERVANGEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

